


Geesteswetenschappen praat over nieuwe semesterindeling 7-7-4

 folia.nl/actueel/132728/geesteswetenschappen-praat-over-nieuwe-semesterindeling-7-7-4

actueel

Dirk Wolthekker,

8 oktober 2019 - 11:51

Het was goed bedoeld: de geharmoniseerde UvA-semesterindeling 8-8-4, maar het systeem heeft vanaf het begin in 2012 niet gedeugd, vinden veel studenten en medewerkers van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Langzaam lijken de tegenstanders nu gelijk te krijgen, al blijft 8-8-4 gehandhaafd. 'Iedereen was tegen 8-8-4 en toch kwam die indeling er.'

'Het zou geen verstandige zet zijn dat systeem nu alweer af te schaffen. In Utrecht bijvoorbeeld hanteert men het 10-10 systeem. Als we daarvoor zouden kiezen, moeten we het hele onderwijs opnieuw reorganiseren. Bovendien: elke jaarindeling heeft wel iets akeligs. Het beste zou trouwens zijn als er landelijk overal dezelfde jaarindeling zou komen. Dan bereik je echt iets.' Dat zei Fred Weerman, decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen (FGw) bij zijn aantreden in 2016 over de universitaire semesterindeling 8-8-4.

In 2016 was het vier jaar geleden dat het 8-8-4-systeem op de geesteswetenschappenfaculteit werd ingevoerd – andere faculteiten voerden de uniforme semesterindeling al eerder in. De docenten en studenten zijn er sindsdien echter niet enthousiaster van geworden. De ondernemingsraad van de FGw heeft voor vanavond een facultair beraad afgekondigd om te inventariseren hoe de facultaire gemeenschap denkt over een variant, namelijk 7-7-4, en het besluit van Weerman om die variant in te voeren.

'Rare machten'

Maar wat is er precies mis met 8-8-4? Volgens veel mensen die er mee te maken krijgen eigenlijk alles, behalve misschien dat de UvA-brede uniformiteit van de semesterindeling maakt dat wie een vak wil volgen aan een andere faculteit zulks in beginsel gemakkelijk moet kunnen doen. Andere faculteiten hebben immers dezelfde indeling. Maar daarmee is nog niet gezegd waarom het per se 8-8-4 moest worden en niet een andere uniforme jaarindeling.

De huidige voorzitter van de centrale ondernemingsraad Gerwin van der Pol, tevens voorzitter van de ondernemingsraad van de FGw, zegt dat er bij de invoering van de semesterindeling 'rare machten' speelden, waardoor deze jaarindeling er kwam, ondanks brede weerstand en zelfs weerzin. 'Iedereen was tegen 8-8-4 en toch kwam die indeling er.' De gevreesde gevolgen bleven niet uit: werkdruk bij medewerkers, prestatiedruk bij studenten en gebrek aan academische overdenking. De beoogde interdisciplinariteit was en is bovendien maar ten dele mogelijk, want wie in Leiden of Utrecht vakken wil volgen loopt alsnog tegen een andere jaarindeling aan.

'Voor docenten leidt 8-8-4 tot verhoging van de werkdruk, voor studenten tot prestatiedruk en gebrek aan reflectie'

'Een flinke duit'

Vandaar dat al jaren wordt gepraat over afschaffing dan wel aanpassing. Dat laatste zit nu in de pijplijn, want FGw-decaan Weerman is overstag, zo bleek afgelopen week uit een Fredvlog, de tweewekelijkse intranet-vlog van decaan Fred Weerman. Daaruit bleek dat de decaan 'om' is: hij vindt – in navolging van de afdeling Academische Zaken van de UvA – dat er iets moet gebeuren. Weerman in zijn vlog: 'Voor docenten leidt het tot verhoging van de werkdruk, voor studenten tot prestatiedruk en gebrek aan reflectie.' Het moet dus anders en het kan ook anders, zegt Weerman. 'Want wij [de FGw] hebben in vergelijking tot Utrecht en Leiden meer contacturen.' Daar kan volgens hem wel 'een flinke duit vanaf', zodat er wat rust komt.

Weer een hele nieuwe semesterindeling invoeren is veel te ingewikkeld, vlogde Weerman. 'Dan zijn we nog wel even bezig, want dan moet het hele onderwijs worden herverkaveld.' Daarom is het plan van de afdeling Academische Zaken overgenomen om in de beide acht weken-blokken de eerste week geen onderwijs te programmeren, maar die week te bestemmen voor 'social events', in de gespreksnotitie van Academische Zaken 'community building' genoemd. Dat zou volgens onderwijsdeskundigen 'een positief effect' hebben op het leerresultaat en bijdragen aan de integratie van studenten. 'Sociale integratie is, samen met academische integratie, een voorwaarde voor succesvol studeren,' aldus de afdeling Academische Zaken in het plan.

'Reële verhoging werkdruk'

Feitelijk blijft dus 8-8-4 in stand, maar krijgt het een andere invulling, die eigenlijk neerkomt op 7-7-4. Van der Pol vindt het namens de OR 'een matig voorstel'. 'Studenten hebben weliswaar geen les tijdens de eerste week, maar er dreigt een onmiddellijke reële verhoging van de werkdruk'. Immers: programma's zijn gebouwd op zeven lesweken plus één tentamenweek. 'Die lesweken moeten nu bewerkt worden naar zes plus één. Hoe docenten dezelfde lesstof in een week minder moeten proppen, zonder dat ze in die zes lesweken méér gaan doen, legt Weerman niet uit.'

'Dit is buiten ons om besloten en dat hoort niet'

Gepasseerd

Het voorstel van Academische Zaken is – hoewel bedoeld voor de hele UvA – door FGW-decaan Weerman omarmd, echter zonder de verplichting van *social events* in die eerste week van de acht weekblokken. Hij heeft besloten het in te voeren per studiejaar 2020/2021. Daarbij kon de medezeggenschap worden omzeild, want zoals Weerman in zijn vlog zegt: 'Het fijne van dit voorstel is dat we het kunnen doen binnen de bestaande Onderwijs- en Examenregeling (OER).'

Daardoor is er noch instemming noch advies vereist van de medezeggenschap. Van der Pol: 'Dit is buiten ons om besloten en dat hoort niet.' Ook de Facultaire Studentenraad voelt zich gepasseerd en heeft een beroep gedaan op de nietigheid van het besluit van de decaan. In een brief hebben de studenten van Weerman geëist dat ze alsnog instemming krijgen op het besluit.

Ingenieus

Decaan Weerman begrijpt niets van de kritiek. Hij vindt het juist een 'ingenieus' voorstel dat bovendien met de studentenraad 'uitvoerig' is besproken. 'Het standpunt van de facultaire studentenraad van vorig jaar is letterlijk overgenomen. De nieuwe indeling blijft binnen de regels van de OER, van de samenwerking met de andere faculteiten en van wat het CvB toestaat. Ik heb geen ander voorstel gezien dat aan deze (noodzakelijke) voorwaarden voldoet. En, inderdaad, die OER-voorwaarde maakt dat er ook niet een nieuwe, extra ronde van advies et cetera nodig is. Op een gegeven moment moet je ook bereid zijn je knopen te tellen. Met dit voorstel kunnen we serieus wat doen tegen werk- en prestatiedruk.'